

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Redactionele signalen

de Moor-van Vugt, A.

Publication date

2013

Document Version

Final published version

Published in

Sociaal-economische Wetgeving : Tijdschrift voor Europees en Economisch Recht

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

de Moor-van Vugt, A. (2013). Redactionele signalen. *Sociaal-economische Wetgeving : Tijdschrift voor Europees en Economisch Recht*, 61(1), 1.
http://www.uitgeverijparis.nl/scripts/read_article_pdf.php?id=7052

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Redactionele signalen

1

De website van de Autoriteit Consument en Markt (acm.nl) staat er nog kaal bij op de dag dat 2013 begint. De start van de nieuwe toezichthouder is voorlopig geblokkeerd. De Eerste Kamer had veel vragen bij de volgorde van werken: eerst een autoriteit instellen en dan pas diens bevoegdheden verduidelijken. De fusie van de drie toezichthouders, NMa, Opta en Consumentenautoriteit (zie het artikel van Jans en Outhuijse) moet leiden tot een stroomlijning van de nu nog op verschillende wetten gebaseerde bevoegdheden. Het wetsvoorstel voor die Stroomlijningswet ligt nog niet bij de Tweede Kamer. De Eerste Kamer wilde terecht het totaalplaatje zien voordat hij instemt met instelling van de ACM. De plenaire behandeling van de instellingswet staat nu begin februari gepland.

Met het Europese banktoezicht is begin januari ook al geen start gemaakt. De Eurolanden zijn het wel eens geworden over centraal banktoezicht door de ECB, maar het oorspronkelijke voorstel om alle banken onder toezicht te nemen heeft het niet gehaald. Heette het in september nog dat ook relatief kleine banken de financiële stabiliteit kunnen bedreigen en daarom onder toezicht van de ECB moeten komen, na de interventie van Duitsland, met zijn vele, politiek belangrijke Sparkassen, vallen enkel grote banken onder het centrale toezicht.

Deze voorbeelden laten zien dat het toezicht in de financieel-economische sector in korte tijd een enorme ontwikkeling heeft doorgemaakt. Toezichtssystemen volgen elkaar in hoog tempo op. De betrokkenheid van de nationale centrale banken bij het macro-prudentieel toezicht veranderde, een scheiding van gedragstoezicht en prudentieel toezicht (twin peaks) werd eerst zeer, en later minder verstandig geacht. Daarbij groeide het inzicht dat politiek, monetair beleid en prudentieel toezicht nauw verweven zijn. Europese regels vragen voor telecom, mededinging, energie, dataprotectie en consumenten juist van de politiek onafhankelijke toezichthouders, maar de werkelijkheid van alledag toont dat er een grote verwevenheid bestaat tussen de – politieke activiteit van – regulering van de markt, het toezicht en de bescherming van de consument.

Deze ontwikkelingen laten zien dat 2013 zeker niet het eindpunt is wat betreft toezichtsarrangementen. Er spelen nog vele vragen, zoals die naar de mate van onafhankelijkheid van toezichthouders en regulators. In hoeverre is onafhankelijkheid gewenst en hoe moet die worden vormgegeven? In de discussie rond de klein ZBO-status van de ACM komen zeer verschillende opvattingen naar voren. Een ZBO (zelfstandig bestuursorgaan) wordt gewoonlijk ingesteld als de uitoefening van bevoegdheden op afstand moet staan van de politieke verantwoordelijkheid van de minister. De gedachte is dat de bevoegdheids-uitoefening niet politiek gevoelig is (uitvoering strikte

voorschriften, veel individuele besluiten). Financieel-economische regulering is juist wel politiek gevoelig en mede daarom eist Europa onafhankelijkheid waar de gewenste marktwerking vanwege politieke motieven kan worden belemmerd. Maar kan men spreken van onafhankelijkheid als een bestuursorgaan geen eigen budget en personeel heeft? De uitspraak van het Hof in zaak C-614/10, over de Datenschutzkommission in Oostenrijk, roept vragen op over de voorgestelde status van de ACM. Het Hof hekelt in dat arrest de omstandigheid dat de Datenschutzkommission weliswaar wettelijk onafhankelijk is, maar materieel (financieel, hiërarchisch en via instructies) wordt beïnvloed door het ministerie.

Daarnaast speelt de mate van informatie-uitwisseling een rol. Op macroniveau maakt de toenemende europeanisering dat de toezichthouders binnen Europa veel informatie moeten en moeten kunnen uitwisselen. Een van de problemen van de bankencrisis in 2008 was dat de nationale toezichthouders daartoe niet bereid waren, een ander dat de informatiesystemen niet op elkaar waren afgestemd. Om Europees banktoezicht te laten werken, zullen er daarom informatieplichten moeten komen en een uniformering van de informatiesystemen. Dat laatste alleen al is een enorme klus. Niet alleen voor crisisbeheersing, maar ook ter bevordering van slim toezicht zullen samenwerkingen en informatie-uitwisseling tussen markttoezichthouders nodig zijn.

Op microniveau gaat het om uitwisseling van informatie binnen één toezichthouder met verschillende wettelijke taken. Kan DNB informatie verkregen op basis van de monetaire taak gebruiken in het kader van het toezicht op één bepaalde bank? Mag de ACM informatie verkregen op grond van het consumententoezicht gebruiken om een mededingingsonderzoek nader te onderbouwen? Binnen een bestuursorgaan gelden over het algemeen geen 'Chinese walls', met uitzondering van de muur tussen onderzoek en het opleggen van sancties. Toch zijn bevoegdheden doelgebonden, dus ook de bevoegdheid om informatie te vergaren en te gebruiken. Moet deze hoeksteen van de rechtsstaat worden weggerelativeerd met het oog op stroomlijning en 'meer resultaat bereiken met minder middelen'?

SEW komt tot stand dankzij de inspanningen van velen en ik ben daarvoor erkentelijk: de redactie, de kernredactie (Marleen van Oven, Jacques Steenbergen en Johan van de Gronden), Johan Meeusen die zorgt dat de rechtspraak wordt voorzien van noten, de teams die de actuele Europese en nationale rechtspraak en de rubriek Recent verschenen verzorgen, auteurs en de bureauredactie.

Ik wens u komend jaar veel leesplezier.

Adrienne de Moor-van Vugt